

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 8P/82/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8821201427
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Šviderská
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2021:8821201427.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudcom JUDr. Silviou Šviderskou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletých, mal. H. Z., J.. XX.XX.XXXX, bytom pri otcovi, zastúpený kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou, Námestie slobody 5, Vranov nad Topľou, za účasti rodičov, matky Z. Z., J.. XX.XX.XXXX, G. V. XX a otca I. Z., J.. XX.XX.XXXX, G. V. XXX, zastúpeného JUDr. Milošom Kaščákom, advokátom, Kalinčiakova 10, Vranov nad Topľou, za účasti Okresnej prokuratúry Vranov nad Topľou, Nám. slobody 5, Vranov nad Topľou, o zmenu úpravy rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, t a k t o

rozhodol:

I. M e n í s a výrok rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 8P/169/2018-44 zo dňa 27.11.2018 a to tak, že maloletý H. Z., J.. X.X.XXXX sa z v e r u j e do osobnej starostlivosti otca.

II. Obaja rodičia sú o p r á v n e n í a p o v i n n í maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok.

III. Matka sa z a v ä z u j e platením výživného na maloleté dieťa sumou vo výške 30€ mesačne, vždy do 20.dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám otca, počnúc právoplatnosťou rozsudku.

IV. Matka je o p r á v n e n á stretávať sa s maloletým dieťaťom neobmedzene za prítomnosti otca.

V. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Otec sa podaným návrhom domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd zveril maloletého syna H.Á. do jeho osobnej starostlivosti a matku zaviazal platením výživného sumou 30,- eur mesačne. Stretávanie matky s maloletým dieťaťom navrhol upraviť neobmedzene. V návrhu uviedol, že rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 8P/169/2018-44 zo dňa 27.11.2018 bolo jeho manželstvo s matkou dieťaťa rozvedené. Na čas po rozvode bol maloletý H. zverený do výchovy matky a otec mal upravené stretávanie so synom neobmedzene. Od rozhodnutia súdu došlo k podstatnej zmene pomerov. Matka v súčasnej dobe nie je spôsobilá o syna sa postarať. Má zrejme psychické problémy, čo sa prejavuje hlavne vo vulgárnej komunikácii s ním ako otcom a to aj pred synom. Stretávanie otca so synom matka do Veľkej noci v plnom rozsahu akceptovala. Od Veľkej noci sa situácia radikálne zmenila a to tak, že otec odvtedy syna nevidel. Pre lepšiu komunikáciu synovi kúpil mobilný telefón spolu so SIM kartou. Po krátkej dobe mobilné číslo nebolo aktívne. Otec má vedomosť, že matka synovi vybrala z mobilu SIM kartu. Keď chcel s dieťaťom tráviť voľný čas, matku mu ho nevydala s vymysleným odôvodnením, že otec syna dopuje tabletkami a drogami. Ide o totálny nezmysel a je to potvrdené aj odberom biologického materiálu, ktorý bol vykonaný obvodným lekárom na žiadosť matky. Po odbere a následne aj po vyhodnotení výsledku sa otec informoval u obvodného lekára o výsledku odberu a bolo mu oznámené, že výsledok je negatívny.

2. Matka s návrhom nesúhlasila.

3. Kolízny opatrovník a Okresná prokuratúra Vranov nad Topľou doporučili návrhu otca vyhovieť.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, svedkov E. H., L. K., oboznámením sa s listinnými dôkazmi a to správou ORPZ Vranov nad Topľou, odpisom mzdového listu otca, správou detskej pediatričky maloletého dieťaťa, správami obce V., správou Okresného úradu Vranov nad Topľou, správou zamestnávateľa otca, správami kolízneho opatrovníka, oboznámením sa s pripojeným spisom tunajšieho súdu sp.zn. 8P/169/2018 a zistil tento skutkový stav veci:

5. Rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 8P/169/2018- 44 zo dňa 27.11.2018 bolo manželstvo rodičov mal. dieťaťa rozvedené. Na čas po rozvode bol mal. H. zverený do osobnej starostlivosti matky a otec zaviazaný platením výživného na mal. H. vo výške 180,- EUR mesačne, vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky, počnúc právoplatnosťou rozsudku. Styk otca s mal. dieťaťom bol upravený ako neobmedzený.

6. Otec vo svojej výpovedi uviedol, že matka mu robila problémy so stretávaním sa s maloletým synom celý čas po rozvode manželstva. Chvíľu to bolo normálne a to pred Veľkou nocou, keď mu matka sama napísala SMS správu, aby si otec prišiel pre H., že bude uňho až do konca Veľkej noci. Na Veľkonočný pondelok matka zavolała na otca policajtov s tvrdením, že dáva synovi drogy. Nakoniec matka syna presvedčila, aby sa k nej vrátil, sľúbila mu 150€ na počítačové hry. Na Vianoce otec synovi zabezpečil nový mobil, ale matka mu z neho vybrala SIM kartu. Otec mu teda dal druhú, ale aj tú mu vybrala. Matka úplne zamedzila komunikácii medzi otcom a synom. Naposledy keď bol maloletý H. u otca sa s plačom vyjadril, že chce byť len s otcom. Takéto situácie boli v minulosti viaceré, napríklad keď bol syn u otca pred prázdninami a otec musel ísť do práce, preto v nedeľu viezol dieťa k matke, H. hodinu plakal s tvrdením, že chce byť len s otcom. Podľa vedomostí otca, maloletý H. pri matke nemôže chodiť von bez dozoru, nemôže mať kamarátov, lebo mama mu všetkých odoženie. Môže sa kamarátiť akurát s jedným chlapcom, ktorý chodí len na víkendy. Z vyjadrenia syna otec vie, že väčšinou je dieťa v izbe a naposledy keď sa rozprávali cez Instagram mu syn hovoril, že ho mama v izbe zamyká. Nemôže nikde ísť, aby náhodou neutiekol k otcovi. Otec má s maloletým H. veľmi dobrý vzťah, majú spoločné záujmy, chodia na ryby a aj v domácnosti, keď otec niečo robí, sa syn stále krúti okolo neho. V mieste bydliska otca má dieťa aj kamarátov zo susedstva. Otec má zato, že u matky je potrebné riešiť hlavne jej psychický stav. Komunikácia medzi nimi ako rodičmi nie je žiadna. Matka otcovi ani nedvihne telefón, nereaguje na správy. Keď otec prišiel pre syna do školy, pred riaditeľkou napísal matke správu a aj ju odoslal o tom, že vyzdvihuje chlapca zo školy. Matka prišla po hodine do školy sa hádať, že prečo dovolili, aby si otec dieťa zobral. Otec má však so synom súdom upravený neobmedzený styk. Matka otca obviňuje s užívania drog, čo nie je pravdivé. Otec nikdy nemal s drogami nič spoločné. Keď bol maloletý H. u otca pred koncom školského roka na víkend, vtedy sa dôkladne porozprávali a syna sa vyjadril, že chce bývať u otca. Uviedol, že u mamy nechce bývať, rozprával, že sa sprchuje každý druhý deň, lebo je nezdravé sa sprchovať každý deň. Nemá bežné hygienické návyky, zuby si neumýva pravidelne. Čo sa týka stravovania otec si všimol, že dieťa neraňajkuje, lebo ani mamka neraňajkuje. Niečo zje až okolo 10.00 - 11.00 hod. Potom sa to odrazí aj na tom, že je chudý, nechutí mu jesť, má stiahnutý žalúdok a možno je nervózný aj z aktuálnych rodinných problémov. Otec uviedol, že rok býva v spoločnej domácnosti s partnerkou L. K.. Maloletý H. s jeho priateľkou vychádza veľmi dobre. V prípade zverenia syna do starostlivosti otca je tento ochotný aj schopný zmeniť aj zamestnanie, len aby sa mohol o dieťa starať a aby mal jeho syn normálne detstvo. Otec nikdy dieťa nenavádzal proti matke, nikdy pred dieťaťom o matke nerozprával negatívne veci. Ak matka poukazuje na správanie sa syna, ktorý vraj pred ňou hovoril „zabi ma“, tak podľa názoru otca to môže mať z počítačových hier a zo sociálnych sietí, na ktorých trávi čas u matky. Ak bol maloletý u otca, mobil bol odložený a dieťa trávilo čas hrou vonku, otec sa mu venoval, hrali karty, spoločenské hry, chodili na ryby.

7. Z výpovede matky vyplýva, že táto chápe prirodzenú potrebu dieťaťa a to, že syn potrebuje svojho otca. Aj preto súhlasila s neobmedzeným stykom pri rozvode, keďže nechce svojmu synovi brániť v styku s otcom. Problémom sú tie drogy. Matka má podozrenie, že otec synovi dáva drogy. Koľkokrát bol syn u otca, vrátil sa k nej s vyrážkami, s vypretým zadkom a v takej eufórii, že matke povedal: „zabi ma“. Matka uviedla, že je schopná o dieťa sa postarať. Poukázala na výborné výsledky dieťaťa v škole. Tie výsledky má také preto, že ona ako matka sa mu venuje. Je pravdou, že u otca má syn kamarátov, ale keď je dieťa

vonku otec sa o neho nezaujíma. Môže napríklad vbehnúť pod auto, môže sa stať hocičo. Jeho otec má svojich kamarátov, syn má svojich. Otec sa o neho nezaujíma. Matka má podozrenie, že M. Č., W. na škole, ktorú dieťaťa navštevuje, ju prenasleduje. Taktiež dvakrát nejakým spôsobom dala v škole H. drogy do jedla. Syn mal vysoké teploty, halucinácie. Časom matka na internete zistila, že takéto príznaky sa vyskytujú po užití heroínu. Raz bola matka s dieťaťom aj u pediatričky, ale táto mu nič nezistila. Robila mu testy na baktérie, vírusy, nič sa nepotvrdilo. Matka si nedokáže vysvetliť, prečo mal syn také vysoké teploty, zvracal, keď nemal nijakú virózu, nijakú chorobu. Vedie ju to k tým drogám, podľa toho čo sa dočítala o abstinenčných príznakoch po užívaní drog. Otec opakovane syna vyberal bez matkinho vedomia a súhlasu zo školy a trávil s ním čas až do večera. Keď v matke silnelo podozrenie, že otec dáva synovi drogy, nechcela mu dieťa dávať, musela ho chrániť. Je samozrejme, že ak bol syn pod vplyvom drog, chcel byť v domácnosti otca. Matka ďalej k tvrdeniam otca uviedla, že ona synovi nevybrala z mobilu SIM kartu. Má podozrenie, že bol na ňu realizovaný kyberútok. To znamená, všetky tablety, mobily sú sledované. Bránia jej v odosielaní emailov, jej SMS správy sú pozastavované v mobile. W.L. M. Č. matku neustále prenasleduje, s čím sa matka aj obrátila na políciu. Matka má podozrenie, že sa jedná o nejakú satanskú sektu. V dome zrejme majú skryté kamery, pretože majú informácie o tom, čo sa deje u nich v dome. Matka sa raz ráno zobudila našla si vyrezané písmená do kože- YJ. Vôbec nechápala čo to znamená. V noci sa vôbec neprebudila na to, ako jej niekto reže do kože. Vyzerá to tak, že jej niekto dal narkotiká, drogy, alebo niečo pod nos ovoňať. Následne matka hľadala informácie a zistila, že tie vyrezané písmená sú satanské symboly. Nevie ako sa k nej niekto dostal do domu, do spálne. Vie, že v ich domácnosti stále vypadávala elektrina, vždy mali nejaké skraty. Taktiež im začali miznúť veci. Synovi mizlo spodné prádlo, matke ponožky. Potom matka našla ponožky, na ktorých bol vlas, ktorý nepatril nikomu z ich rodiny. Matka má podozrenie, že ide o vlas M. Č. a žiadala túto vec preskúmať. M. Č. je veľmi dobrá kamarátka so švagrinou matky, ktorá býva v susedstve. Švagriná matku neznáša a keď mala prístup do ich domu, mohla si zobrať kľúče. Keď matka mala podozrenie, že sa niekto po ich dome pohybuje, vymenili zámok. Ale aj po výmene zámku sa stále po dome niekto pohyboval. Je tu vážne podozrenie, že ide o nejakú satanskú sektu, o mafiu. Kolkokrát je matka v meste, stále ju M. Č. prenasleduje. Tiež má matka podozrenie, že jej ovládajú auto, má pocit, že niekto tlačí na brzdu, na plyn, bez toho, aby to robila ona. Zistila, že cez J.I. M., ktorý užíva, ju odpočúvajú. Odkedy má matka tieto podozrenia, zamyká sa v izbe. Tiež na noc sa zamykala aj so synom, keďže mala podozrenie, že niekto chodí po dome aj s narkotickými látkami. Matka je evidovaná ako nezamestnaná, plánuje požiadať o invalidný dôchodok, pretože má XX% K. N.. Príjem matky pozostáva z rodinných prídavkov a výživného na syna. Matka nenavštevuje psychologickú ani psychiatrickú ambulanciu. Žiadala, aby maloletý ostal v jej osobnej starostlivosti a aby bol otec zaviazaný platením výživného v sume 600€ mesačne. Tiež požadovala otcovi zakázať stretávať sa s dieťaťom.

8. Podľa správy kolízneho opatrovníka otec zastáva názor, že matka maloletého nie je spôsobilá sa o dieťa postarať, o čom svedčí jej správanie a konanie. Otec nemá možnosť sa s maloletým stretnúť, aj napriek tomu, že maloletý plače a k otcovi veľmi chce ísť. V priebehu stretnutia a v priebehu návštevy domácnosti otca, opísal p. Z. niekoľko situácií, ktoré nepriaznivo pôsobia na psychický a fyzický vývin maloletého. Stretávanie s maloletým bolo do tohtoročných veľkonočných sviatkov v podstate bezproblémové. Zlom nastal po Veľkej noci, matka obvinila otca, že maloletému H. podáva drogy. Otec uviedol, že ide o totálny nezmysel a je to potvrdené aj odberom krvi, ktorý bol vykonaný obvodným lekárom maloletého na žiadosť matky. Otec sa po odbere informoval o výsledku odberu, kde mu bolo oznámené, že výsledok bol negatívny. Otec potvrdil, že maloletý bral želé vitamíny, ktoré mu on osobne kúpil, nakoľko mal problémy so stravovaním. Pre lepšiu komunikáciu kúpil otec maloletému mobilný telefón spolu so SIM kartou. Po krátkej dobe nebolo mobilné číslo aktívne. Otec má vedomosť o tom, že matka maloletému vybrala z mobilu SIM kartu. Podľa vyjadrenia otca matka má psychické problémy, čo sa prejavuje hlavne vo vulgárnej komunikácii s ním, ako aj svedčia o tom spory s viacerými občanmi v obci a v blízkom okolí, na ktorých matka podáva trestné oznámenia s vymysleným obsahom. Matka maloletého úplne izolovala od vonkajšieho sveta. Údajne mu povedala, že ho chce zabiť, nikde ho nepúšťa a doma dieťa zamyká. Maloletý nemá žiadnych kamarátov, nechodí vonku. Stalo sa, že ho matka v nočných hodinách zobrala v spodnej bielizni do auta a odišla s ním do blízkych E. J. Y.. Vozili sa v aute, pričom matka fotila náhodných ľudí, o ktorých maloletému povedala, že sú to ľudia, ktorí ich prenasledujú. Matka je nezamestnaná, jediným zdrojom jej príjmu je prídavok na dieťa a výživné. Finančne aj materiálne matke vypomáhajú jej rodičia. Matka maloletého kvôli N. K. používa J. M.. Maloletý H. je zdravé dieťa, je žiakom X. V. L. I. E. J. Y.. Matka maloletého na otázky týkajúce sa aktuálnej situácie vo veci realizácie styku otca s maloletým uviedla, že maloletý sa s otcom od jarých prázdnin tohto roku nestretáva, nakoľko má podozrenie, že mu otec podával drogy. Na otázku aké?

uviedla heroín. Usúdila tak na základe toho, že sa maloletý po príchode od otca na ňu zvláštne usmieval a údajne jej mal povedať, „zabi ma“. Matka to údajne oznámila na príslušnom obvodnom oddelení PZ a s maloletým mala absolvovať krvné testy u jeho detskej ošetrojúcej lekárky. Na otázku aký bol výsledok testov? uviedla, že nevie, lebo detská lekárka jej nedvihala telefón, nechcela s ňou komunikovať nakoľko je vydieraná. Matka zároveň uviedla, že je prenasledovaná otcom dieťaťa, jeho kamarátmi, W. L. I. E. J. Y., ktorá ju mala obviňovať, že má pomer s jej manželom. Matka má vážne podozrenie, že ju sleduje polícia a je prostredníctvom J. M. odpočúvaná. Uviedla, že musí maloletého chrániť, pred jeho otcom a okolím. Vyjadrenia matky v rámci šetrenia neboli žiadnym spôsobom preukázané. V rámci návštevy v rodine bol vykonaný pohovor aj s maloletým H.. Je to veľmi milý a inteligentný chlapec, ktorý veľmi dobre vníma aktuálnu situáciu v rodine. Maloletý bez rozmýšľania odpovedal pohotovo na všetky otázky a prejavil jednoznačný názor, že si veľmi želá, aby mohol žiť so svojim otcom, ku ktorému má bližší citový vzťah. S otcom si veľmi dobre rozumie. Údajne to povedal aj matke, ktorá mu mala povedať, že nie, nebude s otcom. Otec je podľa matky mafián a berie drogy. Maloletý naposledy videl otca na konci školského roka, keď otec prišiel pre neho do školy. Spoločne išli na zmrzlinu, neskôr do domácnosti otca, odkiaľ ho s plačom zobrala matka a starí rodičia. Matka mala kontaktovať políciu. Maloletý potvrdil, že otca od veľkonočných sviatkov vôbec nevidel, aj napriek tomu, že si veľmi prial s ním byť, mama mu to nedovolila. Maloletý rozprával, že nie je s otcom v žiadnom kontakte, pretože mu mama zobrala SIM kartu, na ktorej mal uložené otcove číslo. S otcom bol istý čas v kontakte prostredníctvom sociálnej siete Instagram, ale mama ho donútila, aby si aplikáciu vymazal. Počas rozhovoru bol maloletý smutný a bolo mu do plaču. Otec spoločne so svojou partnerkou, L. K., býva v tej istej obci vo I. S. L. X-K. V. O.. Všetky izby domácnosti sú zrekonštruované a komplet zariadené. Maloletý má v domácnosti otca veľmi peknú izbu, vybavenú novým nábytkom. Hneď vedľa detskej izby má k dispozícii novo zrekonštruovanú kúpeľňu. Súčasťou domu je dvor s veľkým bazénom a jazierkom a s rybičkami. Otec maloletého je toho času zamestnaný ako I. I. S. H. O. N. N. O. M..N., v prípade zverenia maloletého do jeho osobnej starostlivosti plánuje zmeniť zamestnanie a ostať natrvalo doma. Kolízny opatrovník navrhol zverenie maloletého do osobnej starostlivosti otca, styk upraviť len za prítomnosti otca, a matke odporučil podrobiť sa psychiatrickému vyšetreniu, nakoľko jej vyjadrenia sa nezdajú byť v súlade s realitou.

X. S.. J. S., K., všeobecný lekár pre deti a dorast v správe uviedla, že maloletý H. Z. je v jej starostlivosti od narodenia. Dieťa je zdravé, na ošetrovanie chodia prakticky len na preventívne prehliadky a očkovanie. Dňa X.X.XXXX prišla matka s dieťaťom na ošetrovanie s tým, že majú s otcom dieťa v striedavej starostlivosti a zdá sa jej, že keď je u otca, tak mu podávajú nejaké lieky. Chlapec udával, že dostáva K., lebo mu nechutí jesť. K. je výživový doplnok, ktorý sa užíva pri nechutenstve, nedostatočnom príberaní na váhe. Na základe informácií lekárka dieťaťu odobrala krv na krvný obraz, pečeneňové testy, ureu, kreatinín, cukor, minerály, CRP, amylázy, všetky výsledky boli v norme. Odobrala krv aj na psychotropné látky-fenobarbital, kyselinu valproovú, lítium, karbamazepín. Vyšetrením sa nedokázala prítomnosť týchto liekov v krvi pacienta. Dieťa bolo pri vyšetrení kľudné, komunikovalo primerane veku.

10. Zo správy N. O. M..N., I. J. Y. vyplýva, že otec dieťaťa je u nich zamestnaný od XX.X.XXXX M. I. a za obdobie posledných 12 mesiacov bola jeho priemerná mesačná čistá mzda vo výške 875,44 eur. Priemerne mesačne mu boli vyplatené náhrady cestovných výdavkov vo výške 809,27 eur. Zamestnávateľ uviedol, že počas doby trvania pracovného pomeru sa menovaný ukázal ako zodpovedný človek, k výkonu svojej pracovnej náplne a k vedeniu motorového vozidla pristupoval vždy s náležitou starostlivosťou. Disciplinárne riešený v ich firme nebol, nemal ani žiadne finančné postihy. Svoje pracovné povinnosti si plnil tak ako mu vyplývajú z pracovnej zmluvy. Alkoholické nápoje ako aj omamné alebo psychotropné látky v pracovnej dobe a na pracovisku neužíva.

11. Obec V. v správe potvrdila, že I. Z. nebol obecným úradom riešený pre jeho nevhodné správanie, ani nebol voči nemu prejednaný žiaden priestupok proti verejnému poriadku ani proti občianskemu spolunažívaniu. Vlastní rodinný dom a pracuje.

12. V priebehu súdneho konania, na základe podnetu otca, súd uznesením č.k. 8P/82/2021-67 zo dňa 25.8.2021 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým do právoplatného skončenia súdneho konania dočasne zveril maloletého H. Z. do osobnej starostlivosti otca.

13. K námietkam matky ohľadom nadmerného užívania alkoholu otcom tento uviedol, že nikdy nebol závislý na alkohole, neužíval ho v nadmernej miere. V minulosti sa stalo, že sa raz za 2-3 mesiace opil. Momentálne však alkohol obmedzuje, nakoľko musí užívať lieky na zvýšený krvný tlak. Vykonáva prácu,

ktorá neumožňuje užívať alkohol. Ako I. H. sa niekedy aj dvakrát do dňa podrobil kontrole. Tvrdenia matky o užívaní drog z jeho strany sú úplný nezmysel.

14. Vzhľadom na tvrdenia matky o nedostatočnej starostlivosti zo strany otca, o jeho neschopnosti o syna sa postarať, kolízny opatrovník opakovane vykonal pohovor s maloletým H. a zistil nasledovné. Maloletý veľmi dobre vníma aktuálnu situáciu v rodine, bez rozmýšľania odpovedal pohotovo na všetky otázky a k zmene osobnej starostlivosti prejavil jednoznačný názor. Uviedol, že aktuálne žije v domácnosti otca a jeho partnerky. V domácnosti má svoju vlastnú izbu, viac kamarátov a môže sa venovať svojim záľubám, ktorými sú futbal a rybolov. Maloletý si praje zostať bývať so svojim otcom, je spokojný a šťastný. Vo vzťahu k matke uviedol, že mu chýba, chce sa s ňou stretávať a chce, aby mu dala jeho veci, ktoré si nechal doma. S mamou by sa chcel stretnúť vždy keď bude chcieť. Naposledy sa s mamou stretol začiatkom školského roka. Podľa jeho vyjadrenia počas stretnutia bola mama nahnevaná, veľmi nadávala na otca. Maloletý potvrdil, že mame telefonuje niekoľkokrát do týždňa, stane sa však, že mama mu telefón nedvihne, no neskôr mu zavolá späť. Maloletý H. potvrdil, že počas telefonátov mama často na otca nadáva a hovorí zlé slová, čo sa mu nepáči. Otec o mame nehovorí zle, nenadáva a rieši všetko pokojne, pretože sa nechce hádať. Maloletý v rámci stretnutia opísal ako prebieha jeho bežný deň, uviedol, že do školy ho vozí otec, keď príde zo školy najprv sa poučí, napíše domáce úlohy a tak ide von s kamarátmi. Maloletý H. sa pekne vyjadroval o otcovej partnerke, oslovuje ju L., vychádzajú spolu dobre. Kolízny opatrovník na základe jednoznačného vyjadrenia názoru maloletého dieťaťa odporučil jeho zverenie do osobnej starostlivosti otca. V domácnosti otca má dieťa zabezpečené harmonické a bezpečné prostredie, dôležité pre jeho priaznivý psychický a fyzický vývin.

15. Z vyjadrenia matky vyplynulo, že so synom H. sa stretla 2.9. Otec ako aj jeho priateľka držali maloletého za ruky z oboch strán. Matka postrehla, že synovi bolo ľúto, videla, že sa bojí s ňou rozprávať. Objednala aj test na drogy, ktorý by chcela synovi vykonať, nakoľko má podozrenia opísané vyššie, ale otec jej bráni v kontakte s maloletým.

16. Otec potvrdil, že maloleté dieťa je na základe vydaného neodkladného opatrenia v jeho starostlivosti, o syna sa riadne stará, zabezpečuje všetky jeho potreby. K stretnutiu matky s H. došlo 2.9., keď išli so synom zo školy. Navzájom sa objali. Sám H. sa ale vtedy vyjadril, že nechce s matkou odísť. Zatiaľ je otec zamestnaný u doterajšieho zamestnávateľa s tým, že už necestuje do zahraničia. Plnenie jeho pracovných povinností je zatiaľ v štádiu riešenia. Zamestnávateľ mu vyjde v ústrety, ak bude mať dieťa zverené do starostlivosti.

17. Svedkyňa E. H. /stará mama maloletého H./ vo výpovedi uviedla, že nechápe, prečo bolo dieťa odobraté zo starostlivosti matky. Jej dcéra, teda matka dieťaťa, sa X rokov o syna riadne starala, učila sa s ním, vykonávala všetky domáce práce. Maloletý mal výborné výsledky v škole. Naopak svedkyňa má vedomosti, že otec dieťaťa požíval alkohol, striedal ženy a o syna sa nestaral.

18. Zo svedeckej výpovede L. K. súd zistil, že táto je partnerkou otca dieťaťa a žije s ním v spoločnej domácnosti 1 rok. Matku dieťaťa pozná len z videnia, osobne sa nepoznajú. Potvrdila, že otec dieťaťa je úžasný človek a ako rodič dáva synovi maximum a to nielen po finančnej stránke. Otec so synom majú spoločné záujmy, rybárčenie. Otec učí syna aj bežné veci do života. Má s dieťaťom neskutočnú trpezlivosť, veľa vecí mu vysvetľuje. Otec so synom majú navzájom perfektný vzťah. Aktuálne s nimi v domácnosti býva aj mal. H.. Ona sa taktiež podieľa na starostlivosti o dieťa. S mal. H. má vypestovaný veľmi pekný vzťah. Vedia sa spolu porozprávať, absolvujú spolu výlety. H. sa jej vie aj zdôveriť. Nie sú s ním žiadne výchovné problémy. S maloletým sa rozprávali o situácii v ich rodine, dieťa sa vyjadrilo, že chce bývať s nimi, ale samozrejme s mamou sa chce stretávať, čo je prirodzené.

19. Na poslednom pojednávaní matka uviedla, že v osobnom kontakte s dieťaťom bola len raz. Otec priviezol syna pred jej dom, ale z auta dieťa ani nevystúpilo. Matka sa s ním rozprávala len cez okno. Telefonicky sa párkrát so synom spojila. Matka má podozrenie na kyberútok v ich domácnosti, keďže má problém nabiť si mobil, vymazujú sa jej správy, aj emaily.

20. Otec k vyjadreniam matky uviedol, že on sám sa syna pýta, či nechce ísť k mame. Dieťa mu vždy odpovie, že sa k mame vrátiť nechce. H. sa snažil viackrát mamu telefonicky kontaktovať, naposledy asi v nedeľu jej volal 6 krát. Vôbec sa nedovolal. Takisto sa snažil dovolať aj babke. Keď sa aj H. mame dovolá, je to strašný telefonát. Väčšinou z jej strany sú to narážky na otca a jeho priateľku. Matka sa

vôbec syna neopýta ako sa má. K osobnému stretnutiu matky so synom dodal, že H. matke telefonoval, že sa s ňou chce stretnúť. Ona však tvrdila, že nemôže prísť. Preto otec zobral H. do auta a prišli pred dom kde matka býva. Keď matka vyšla z dvora, sám Kristián otcovi povedal, aby zamkol auto. Matka sa s maloletým rozprávala cez otvorené okno. Otec má obavu, aby matka synovi niečo nespravila, pretože podľa jeho názoru nie je psychicky v poriadku. Ak sa matka bude liečiť, nemá problém, aby sa stretávali. Aktuálne však žiadal, aby stretnutia prebiehali len za jeho prítomnosti.

21. Podľa § 26 Zákona o rodine ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

22. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Podľa ods. 2 obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

23. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona a to zák. č. 601/2003 Z. z. o životnom minime v platnom znení.

24. V zmysle § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

25. Vykonaným dokazovaním súd zistil, že návrh otca na zmenu osobnej starostlivosti u maloletého syna H. je dôvodný. Maloleté dieťa s prihliadnutím na svoj vek opakovane vyjadrilo pranie bývať s otcom, s ktorým má vypestovaný kladný citový vzťah. Počas súdneho konania vzhľadom na doloženú správu kolízneho opatrovníka a podnet otca bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým bol maloletý H. dočasne zverený do osobnej starostlivosti otca. Z informácií od kolízneho opatrovníka a vychádzajúc z vyjadrení matky na pojednávaní, mal súd za potrebné v záujme zdravého fyzického aj psychického vývoja dieťaťa rozhodnúť o zmene osobnej starostlivosti, preto dočasne zveril maloletého H. do starostlivosti otca.

26. V ďalšom priebehu súdneho konania bolo vykonané dokazovanie potrebné na stanovenie optimálnej úpravy rodičovských práv a povinností. Týmto mal súd za potvrdené, že otec má zabezpečené vhodné bytové podmienky pre maloleté dieťa, je schopný a ochotný o syna sa postarať. Medzi ním a synom je vytvorená pozitívna citová väzba. Dieťa si riadne plní školské povinnosti a s otcom trávi aj voľný čas pestovaním záľub. Maloletý H. dobre vychádza aj s partnerkou otca, ktorá pri starostlivosti o dieťa otcovi vypomáha. Dieťa má u otca vytvorené harmonické a bezpečné prostredie, vhodné pre zdravý vývoj. Pohovor s maloletým H. bol vykonaný v priebehu súdneho konania opakovane a dieťa zotrvalo na svojom stanovisku, že si praje bývať s otcom. Dieťa uviedlo, že u otca je spokojné.

27. K námietkam matky týkajúcim sa nedostatočnej starostlivosti zo strany otca boli vykonané dôkazy, ale jej tvrdenia, pochybnosti, neboli preukázané. Kolízny opatrovník vykonal šetrenie v domácnosti otca a nezistil žiadne nedostatky vo výchove, alebo v zabezpečovaní potrebnej výživy dieťaťu. Škola, ktorú maloletý navštevuje neavizovala žiadne zanedbávanie starostlivosti zo strany rodiča. Detská lekárka taktiež nezistila zdravotné problémy dieťaťa, ktoré by boli spôsobené otcom. Zamestnávateľ otca potvrdil, že tento si riadne a zodpovedne plní všetky pracovné povinnosti, nebolo zistené žiadne užívanie omamných alebo psychotropných látok otcom dieťaťa. Taktiež obec, v ktorej otec býva, uviedla, že jej nie je známe jeho problematické správanie, konanie. Otec jednoznačne poprel tvrdenia matky týkajúce sa užívania drog z jeho strany alebo ich podávanie maloletému synovi. Uviedol, že ide o úplný výmysel matky.

28. S poukazom na vykonané dokazovanie mal súd za potvrdené, že zmena osobnej starostlivosti je v danom prípade jednoznačne v záujme maloletého H.. Súd pri rozhodovaní musí prihliadať v prvom rade na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby a stabilitu výchovného

prostredia. Taktiež prihliada aj na právo maloletého dieťaťa na zachovanie vzťahu k obidvom rodičom. Maloleté dieťa, ktoré je so zreteľom na svoj vek a rozumovú vyspelosť schopné samostatne vyjadriť názor, má právo vyjadrovať ho slobodne vo všetkých veciach, ktoré sa ho dotýkajú. Názoru maloletého dieťaťa musí byť venovaná náležitá pozornosť.

29. Zmena pomerov odôvodňuje zmenu rozhodnutia o výchove maloletého dieťaťa len vtedy, ak iné okolnosti prevažujú nad požiadavkou stálosti výchovného prostredia maloletého dieťaťa. Tak je to obvykle v tých prípadoch, v ktorých sa skôr vykonaná úprava výchovy maloletého dieťaťa stane vzhľadom na zmenu pomerov úpravou, ktorá naďalej nezabezpečuje najpriaznivejšie podmienky pre zdarný vývoj dieťaťa (R 97/1967).

30. Rozhodujúcim hľadiskom na úvahy o najvhodnejšej úprave starostlivosti o maloleté dieťa zostáva vždy záujem dieťaťa. V danom prípade mal súd za potvrdené, že vyňatie maloletého z výchovného prostredia matky, v ktorom doposiaľ dieťa vyrastalo, je v záujme maloletého H., v záujme jeho zdravého fyzického aj psychického vývoja. Osobné, písomné vyjadrenia matky v súdnom konaní, pred kolíznym opatrovníkom, jej konania, vyvolávajú pochybnosti o jej zdravotnej spôsobilosti, schopnosti postarať sa o maloleté dieťa. Ponechanie dieťaťa vo výchovnom prostredí matky za situácie, ak matka prezentuje pred synom jej iracionálne predstavy, obavy, dieťa izoluje od kamarátov, zamyká ho v izbe, by mohlo negatívne ovplyvniť jeho zdravý vývoj, preto súd v záujme dieťaťa toto zveril do osobnej starostlivosti otca a matku zaviazal platením výživného.

31. Pri určení výšky vyživovacej povinnosti matky súd vychádzal zo zákonných kritérií určenia výživného pre maloleté dieťa. Súd zohľadnil vek maloletého H. a jeho odôvodnené potreby, ale najmä aktuálnu zárobkovú situáciu matky, jej schopnosti a možnosti pracovať a dosahovať príjem. Keďže matka dieťaťa je nezamestnaná, bez príjmu, súd ju zaviazal platením výživného len v minimálnej výške. Aktuálne minimálne výživné predstavuje 29,87 eur mesačne a určenie výživného pod túto hranicu nie je možné.

32. Súd v zmysle § 24 Zákona o rodine rozhodol, že obaja rodičia sú oprávnení a povinní maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok. Podľa § 28 Zákona o rodine súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä : sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa, zastupovanie maloletého dieťaťa a správa majetku dieťaťa. Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Zverenie maloletého do osobnej starostlivosti otca neznamená obmedzenie alebo pozastavenie rodičovských práv a povinností matky, preto súd rozhodol, že obaja rodičia sú oprávnení a povinní zastupovať ich maloletého syna a spravovať jeho majetok v súlade s rozhodovacou praxou Krajského súdu v Prešove (napr. sp.zn. 21CoP/29/2019, 24CoP/64/2018, 21Cop/6/2018).

33. Súd zamietol návrh matky na výsluch ďalších svedkov v súdnom konaní a to V. Š. M. W. Š., ktorú navštevuje maloletý H., nakoľko tieto dôkazy nepovažoval za potrebné na objasnenie situácie v rodine dieťaťa.

34. Stretávanie matky s maloletým dieťaťom súd upravil neobmedzene, ale len za prítomnosti otca. Je v záujme zdravého vývoja dieťaťa, aby udržiavalo a rozvíjalo vzťah aj s rodičom, s ktorým nežije v spoločnej domácnosti, samozrejme za predpokladu, že stretnutia prebiehajú v pokojnej atmosfére, bez osočovania jedného rodiča druhým. Maloletý H. má k matke vytvorenú pozitívnu citovú väzbu, chce sa s ňou stretávať, avšak negatívne vníma jej nevhodné správanie sa , keď slovne útočí na otca a jeho partnerku. S prihliadnutím na vyslovené pochybnosti o zdravotnej spôsobilosti matky, súd v záujme ochrany maloletého dieťaťa, považoval za nevyhnutné, aby stretnutia prebiehali len za prítomnosti otca dieťaťa.

35. Súd apeluje na oboch rodičov, aby v záujme zdravého vývoja ich syna vynaložili maximálnu snahu potrebnú na to, aby stretnutia matky s dieťaťom prebiehali v čo najpokojnejšej atmosfére.

36. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, v zmysle ktorého, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti výroku rozsudku, ktorým bola schválená rodičovská dohoda, rodičia nie sú oprávnení podať odvolanie.

Proti rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť (§ 365 CSP) len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na výkon rozhodnutia podľa osobitného zákona.